

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Podoloxía xeral	Código	750G02110	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Lopez Lopez, Luis	Correo electrónico	luis.lopezl@udc.es	
Profesorado	Lopez Lopez, Luis	Correo electrónico	luis.lopezl@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	A materia de podoloxía xeral pretende introducir ao alumno nas ciencias da podoloxía, o concepto de pé e as súas sistemáticas exploratorias coa intención de que sexa capaz de comprender a función principal e diferenciada da profesión e que ao continuar os estudos de cursos superiores, integre os conceptos fundamentais e a metodoloxía de traballo que no futuro permítanlle desenvolverse de forma autónoma.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A87	CE23 -Coñecer e aplicar a nomenclatura técnica de ciencias da saúde e realizar a historia clínica podolóxica e rexistro da información obtida
A88	CE24 - Coñecer a filoxenia do aparello locomotor
A89	CE25 - Coñecer e desenvolver as técnicas de exploración física e clínica e os parámetros clínicos normais en decúbito, bipedestación estática e dinámica
A90	CE26 - Coñecer os fundamentos da Podoloxía, o concepto de profesión e saber recoñecer as capacidades profesionais propias da mesma no equipo multidisciplinar de saúde
B23	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B24	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B25	CB3 -- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B26	CB4 -Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B27	CB5 -Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B28	CG01 - Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos e metodolóxicos da Podoloxía e Podiatría
B30	CG03 - Obter a capacidade, habilidade e destreza necesarias para diagnosticar, prescribir, indicar, realizar e/ou elaborar e avaliar calquera tipo de tratamento podolóxico, ortopodolóxico, quiropodolóxico, cirurxía podolóxica, físico, farmacolóxico, preventivo e/ ou educativo, baseado na Historia clínica
B33	CG06 - Adquirir a capacidade para realizar unha xestión clínica centrada no paciente, na economía da saúde e o uso eficiente dos recursos sanitarios, así como a xestión eficaz da documentación clínica, con especial atención á súa confidencialidade
B37	CG10 - Identificar que o exercicio da profesión está asentado no respecto á autonomía do paciente, ás súas crenzas, cultura, determinantes xenéticos, demográficos e socioeconómicos, aplicando os principios de xustiza social e comprendendo as implicacións éticas nun contexto mundial en transformación
B39	CG12 -Capacidade para a cooperación, o traballo en equipo e a aprendizaxe colaborativo en contornas interdisciplinares

C9	CT01 - - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C10	CT02 -Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
C11	CT03 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C12	CT04 -Desenvolver o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero
C13	CT05 -- Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C14	CT06 -Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables
C15	CT07 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sustentable ambiental, económico, político e social
C16	CT08 - V- Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C17	CT09 -Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer o proceso para realizar a historia clínica Podolóxica e rexistrar a información obtida na anamnesis e exploración podolóxica.	A87 A88 A89 A90	B23 B24 B25 B26 B27 B28 B30 B33 B37 B39	C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17
Describir as técnicas xerais e a actuación podolóxica no ámbito sanitario. Coñecer os principios da ergonómia no desenrolo das técnicas podolóxicas	A87 A90	B25 B27 B28 B33 B37 B39	C16
Iniciar o alumno nas capacidades de elaborar e utilizar a historia clínica e emitir e interpretar informes clínicos.	A87 A89 A90	B27 B30 B33	C9 C11 C12
Coñecer o procedemento para manter e utilizar os registros con información do paciente para a súa posterior análise preservando a confidencialidade dos datos.	A87	B25 B28 B33	C11
Adquirir a capacidade de desenrolla as técnicas de exploración clínica e física, identificando os parámetros clínicos normais do aparato locomotor en decúbito, bipedestación, estática e dinámica.	A87 A88 A89 A90	B30 B33	C9 C15
Coñecer o marco conceptual e histórico da profesión podolóxica e os fundamentos da podoloxia.	A87 A89 A90	B25 B26	C9 C15 C17
Coñecer o marco profesional, os dereitos e obrigacións profesionais.	A87	B33 B37 B39	C9 C11

Coñecer os dereitos do paciente, o concepto de responsabilidade civil e sanitaria	B25 B26 B27 B28 B30	C9 C11
---	---------------------------------	-----------

Contidos	
Temas	Subtemas
BLOQUE TEMÁTICO 1 FILOGENIA DO APARELLO LOCOMOTOR ESTRUTURA, MORFOLOXÍA E FUNCIÓNS DO PÉ	<p>Tema 1: Filoxenia do pé.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. A orixe da vida. 1.2. O limiar da evolución humana. Perspectivas. 1.3. O pé ata os primates. 1.4. Pé primate. 1.5. Cambios evolutivos do pé derivados da bipedestación. 1.6. O pé a través da historia. <p>Tema 2: Orientación espacial da extremidade inferior.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Planos de movemento. 2.2. Eixos de movemento. 2.3. Anatomía funcional. 2.4. Interacción das forzas na extremidade inferior. 2.5. Terminoloxía xeral. <p>Tema 3: Estrutura e funcións do pé.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Concepto e definición do Pé. Gramatical. Anatómica. Funcional. Biónica. 3.2. Deseño estrutural e estático do pé. 3.3. Concepto de arco plantar. Concepto de bóveda. Arcos lonxitudinais e transversais. 3.4. Fórmula metatarsal. Fórmula dixital. 3.5. Funcións do pé. Pé estático. Triángulo de sustentación. Pé Dinámico. Triángulo de propulsión. 3.6. Consideracións xerais das novas correntes emerxentes en biomecánica do pé. Achegas ao concepto diagnóstico e terapéutico. 3.7. Nomenclatura técnica empregada en ciencias da saúde.

BLOQUE TEMÁTICO 2

EXPLORACIÓN CLÍNICA DO PÉ

Tema 4: Sala de exploración clínica.

- 4.1. Distribución e organización ergonómica.
- 4.2. Áreas de traballo.
- 4.3. Descrición do mobiliario.
- 4.4. Material e instrumental podolóxico.
- 4.5. Nomenclatura técnica empregada en ciencias da saúde I.

Tema 5: Inspección e palpación do pé.

- 5.1. Anatomía palpatoria do pé.
- 5.2. Coloración. Temperatura. Pulsos.
- 5.3. Edemas. Dermatopatías. Queratopatías. Onicopatías.
- 5.4. Alteracións da sudoración.
- 5.5. Fórmula dixital. Fórmula metatarsal.
- 5.6. Técnicas de palpación e a súa interpretación semiolóxica.
- 5.7. Nomenclatura técnica empregada en ciencias da saúde II.

Tema 6: Exploración articular do pé.

- 6.1 . Valoración do percorrido articular das articulacións: Morno- peroneo- astragalina. Subastragalina. Chopart. Lisfranc. Metatarsofalángica. Interfalángica.
- 6.2. Normas e secuencia exploratoria.
- 6.3. Balance articular normal.
- 6.4. Nomenclatura técnica empregada en ciencias da saúde.

Tema 7: Somatometría e antropometría.

- 7.1. Medidas do pé.
- 7.2. Goniometría. Proxeccións máis comúns no diagnóstico podolóxico. Radiogoniometría. Teoría e técnica da medición das principais angulacións e liñas de referencia nas principais proxeccións radiolóxicas do pé.
- 7.3. Cronoloxía da osificación no pé.

Tema 8: Exploración muscular.

- 8.1. Musculatura extrínseca. Esquema de Ombredanne.
- 8.2. Musculatura intrínseca.
- 8.3. Sistemática exploratoria. Rexión dorsal. Rexión plantar interna. Rexión plantar externa. Rexión plantar media.
- 8.4. Balance muscular.
- 8.5. Músculos agonistas, antagonistas e sinerxistas.

Tema 9: Exploración neurolóxica en podoloxía.

- 9.1. Arcos reflexos. Reflexos osteo- tendinosos (patelar, aquileo). Reflexo cutáneo-plantar.
- 9.2. Dermatomas. Descrición topográfica. Sensibilidade táctil, térmica.
- 9.3. O miotoma como unidade funcional. Técnicas de exploración. Probas de

estabilidade bípida e coordinación motora.

9.4. Coordinación neuromotora e propiocepción.

<p>BLOQUE TEMÁTICO 3</p> <p>EXPLORACIÓN CLÍNICA DA PELVIS, CADEIRA E XEONLLO</p>	<p>Tema 10: Exploración articular e muscular do xeonllo.</p> <p>10.1. Inspección. Palpación. Exploración articular. Parámetros de normalidade. Técnicas específicas (Lachman test, McMurray, Cabot, Apley).</p> <p>10.2. Exploración muscular. Parámetros de normalidade. Probas para a súa valoración.</p> <p>10.3. Valores normais ángulos fémoro- tibiales. Trastornos da aliñación fémoro-tibial, genu- varum, genu- valgus, genu- flexus, genu- recurvatum.</p> <p>Tema 11: Exploración física da cadeira.</p> <p>11.1. Inspección. Exploración articular. Parámetros de normalidade. Probas específicas (Ortolani, Barlow, Telescopio). Exploración muscular de cadeira. Parámetros de normalidade. Probas para a súa valoración.</p> <p>Tema 12: Exploración física da pelvis.</p> <p>12.1. Inspección: basculación pélvica, anteversión e retroversión pélvica.</p> <p>12.2. Dismetría real e funcional da extremidade inferior.</p> <p>Repercusións a nivel da columna vertebral.</p>
<p>BLOQUE TEMÁTICO 4</p> <p>PEGADA PLANTAR</p> <p>CARACTERÍSTICAS</p> <p>OBTENCIÓN, INTERPRETACIÓN E VALORACIÓN</p>	<p>Tema 13: A pegada plantar.</p> <p>13.1. Características. O pé humano preandante, durante a infancia e durante a idade adulta.</p> <p>13.2. Interpretación evolutiva da pegada.</p> <p>13.3. Valoración: Índice de Chippaux- Smirak; Índice de Staheli; Índice de vallo; Ángulo de Clarke.</p> <p>Tema 14: Técnicas de captación e almacenamento da imaxe da pegada plantar.</p> <p>14.1. Podograma graxo.</p> <p>14.2. Podograma de tinta.</p> <p>14.3. Fotopodograma.</p> <p>14.4. Radiofotopodograma.</p> <p>14.5. Podoscopio e pedigrafías estático-dinámicas.</p>
<p>BLOQUE TEMÁTICO 5</p> <p>A HISTORIA CLÍNICA EN PODOLOXÍA</p>	<p>Tema 15: Historia clínica en podoloxía.</p> <p>15.1. Concepto de Historia Clínica. Gramatical. Concepto Médico. Concepto Legal.</p> <p>15.2. Natureza e propiedade da Historia Clínica.</p> <p>15.3. A Historia Clínica no dereito español. Regulación Legal. Estrutura.</p> <p>15.4. Modelo de historia clínica en podoloxía.</p> <p>15.5. Entrevista clínica. Filiación. Anamnesis. Enfermidade actual. Antecedentes persoais. Antecedentes familiares.</p> <p>15.6. Exploración clínica en decúbito, sedestación e bipedestación estático-dinámica.</p> <p>15.7. Prognóstico. Diagnóstico. Tratamento. Curso clínico.</p> <p>15.8. O consentimento informado e a receita en podoloxía.</p>

BLOQUE TEMÁTICO 6

HISTORIA DA PROFESIÓN E MARCO CONCEPTUAL.
CONCEPTO DE PROFESIÓN.

Tema 16: A podoloxía pasado, presente e futuro.

16.1. Evolución histórica da podoloxía.

16.2. A profesión de podoloxía.

16.3. Marco legislativo de podoloxía.

16.4. O podólogo no equipo multidisciplinar.

16.5. Estudo das técnicas e forma de actuación podolóxica no ámbito sanitario.

PRÁCTICAS DE LABORATORIO

AS PRÁCTICAS DE LABORATORIO DARÁN COMIENZO EN FEBREIRO.
A DISTRIBUCIÓN DOS GRUPOS REALIZARASE O DÍA DA PRESENTACIÓN DA
MATERIA

PRÁCTICA 1: Sala de realización: Aula.

PRESENTACIÓN.
INTRODUCCIÓN NO MANEXO E UTILIZACIÓN DO EQUIPAMENTO
EXPLORATORIO.
VISITA GUIADA O LABORATORIO.

PRÁCTICA 2: Sala de realización: Aula.

SOMATOMETRÍA PODAL.
CENTROS DE GRAVIDADE.
PROYECCIONS SOBRE A BASE DE SUSTENTACIÓN.

PRÁCTICA 3: Sala de realización: Laboratorio.

LOCALIZACIÓN, PALPACIÓN E EXPLORACIÓN DA
MUSCULATURA EXTRÍNSECA DO PIE.
BALANCE MUSCULAR.

PRÁCTICA 4: Sala de realización: Laboratorio.

LOCALIZACIÓN, PALPACIÓN E EXPLORACIÓN DA
MUSCULATURA INTRÍNSECA DO PIE.
BALANCE MUSCULAR.

PRÁCTICA 5: Sala de realización: Laboratorio.

REPASO DAS PRÁCTICAS 3 E 4.

PRÁCTICA 6: Sala de realización: Aula.

GONIOMETRÍA DOS PRINCIPAIS PARÁMETROS
RADIOLÓXICOS DO PE.
RADIOGONOMETRÍA.
INTERPRETACIÓN RADIOGRÁFICA.
PROYECCIONS.

PRÁCTICA 7: Sala de realización: Laboratorio.

INSPECCIÓN E PALPACIÓN DO PE.
EXPLORACIÓN ARTICULAR.
GONIOMETRÍA DO RECORRIDO ARTICULAR.
CALIDADE DO RECORRIDO.

PRÁCTICA 8: Sala de realización: Laboratorio.

EXPLORACIÓN NEUROLÓXICA.
REFLEXOS SENSITIVOS.
DERMATOMAS Y MIOTOMAS.
PROCESOS DE EXPLORACIÓN EN PACIENTES CON ALTERACIONES DA SENSIBILIDADE.
PROCESO DE EXPLORACIÓN DO CONTROL MOTOR.
PRUEBAS DE COORDINACIÓN MOTORA E DE ESTABILIDADE.

PRÁCTICA 9: Sala de realización: Laboratorio.

EXPLORACIÓN MUSCULAR DA PERNA.
EXPLORACIÓN ARTICULAR E MUSCULAR DA RODILLA.
MEDICIÓN, GONIOMETRÍA DO RECORRIDO ARTICULAR.
CALIDADE DO RECORRIDO.

PRÁCTICA 10: Sala de realización: Laboratorio.

EXPLORACIÓN ARTICULAR E MUSCULAR DA CADEIRA E A PELVIS.
MEDICIÓN, GONIOMETRÍA DO RECORRIDO ARTICULAR.
CALIDADE DO RECORRIDO.

PRÁCTICA 11: Sala de realización: Laboratorio.

TÉCNICAS DE CAPTACIÓN DA HUELLA PLANTAR
? PEDIGRAFÍAS GRASAS.
? PEDIGRAFÍA DE TINTA TAMPÓN ESTÁTICA.
? PEDIGRAFÍA DE TINTA TAMPÓN DINÁMICA.

PRÁCTICA 12: Sala de realización: Laboratorio.

PODOSCOPIO E BANCO DE MARCHA.
ANÁLISIS ESTÁTICO DINÁMICO DA HUELLA PLANTAR.
VALORACIÓN DA MARCHA.

PRÁCTICA 13: Sala de realización: Aula.

ESTUDIO CINEMÁTICO OBSERVACIONAL DO PE.

PRÁCTICA 14: Sala de realización: Aula.

CONFECCIÓN DUNHA HISTORIA CLÍNICA NOS SEOS DIFERENTES
APARTADOS.

ESTRUCTURA DA HISTORIA CLÍNICA.

ENTREVISTA CLÍNICA EN NENOS, ADULTOS E ANCIANS.

PRÁCTICA 15: Sala de realización: Aula.

EXPOSICIÓN DOS TRABALLOS.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A87 A88 A89 A90 B23 B24 B25 B26 B27 B28 B30 B33 B37 B39 C8	21	74	95
Prácticas de laboratorio	C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17	18	18	36
Lecturas	A87 A88 A89 B25	2	0	2
Actividades iniciais	C15	2	0	2
Proba de ensaio	C9 C11	1	0	1
Proba mixta	C9 C11	2	0	2
Traballos tutelados	C13 C15 C17	2	0	2
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A maior parte dos contidos desta materia desenvolveranse mediante leccións maxistras participativas con apoio importante de imaxes e vídeo
Prácticas de laboratorio	Realización de prácticas de todos aqueles coñecementos, manobras e probas adquiridos na sesión maxistral e que requiran dunha escenificación por parte do profesor con participación activa do alumno.
Lecturas	Lecturas dirixidas en relación dos contidos da materia.
Actividades iniciais	Simulación de situacións cotiás do podólogo no ámbito da entrevista clínica e a exploración.
Proba de ensaio	Simulación en el laboratorio de pruebas específicas
Proba mixta	Teórico/prácticas Debate aberto
Traballos tutelados	Traballo de documentación bibliográfica como complemento aos contidos da materia. Realizaranse en grupos e pola orde establecida polo profesor

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Prácticas de laboratorio Lecturas Actividades iniciais Traballos tutelados	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como momentos de traballo presencial co profesor que implican unha participación e reforzo da relación profesor alumno.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A87 A88 A89 A90 B23 B24 B25 B26 B27 B28 B30 B33 B37 B39 C8	Desenvolvemento dos contidos do programa da materia en sesión maxistral, nos horarios establecidos pola facultade.	4

Prácticas de laboratorio	C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17	Realizaranse prácticas daqueles contidos que así o requiran, como se especifica no programa da materia. Traballátese de forma individualizada, en parella e grupos as diversas probas exploratorias propias dos contidos da materia.	10
Lecturas	A87 A88 A89 B25	Referencias Bibliograficas	5
Actividades iniciais	C15	Simulacións de probas	1
Proba de ensaio	C9 C11	Simulación en el laboratorio de los procedimientos propios de los contenidos de la asignatura.	5
Proba mixta	C9 C11	Teórico/práctica	60
Traballos tutelados	C13 C15 C17	Os alumnos deberán elaborar un traballo o longo do curso cun contido relacionado coa materia.	15

Observacións avaliación

Exame teórico: 60%. Exame práctico: 15%. Prácticas de laboratorio e valoración dos traballos : 15%. A asistencia ás clases e a participación activa do alumno no desenvolvemento dos temas e dos traballos na aula supoñerá 10 % da cualificación final. Para o aprobado na materia será necesario: Realizar a totalidade das prácticas. Presentar os traballos e asistir aos seminarios. O formato do exame teórico será: Tipo test, preguntas curtas e un tema para desenvolver. O formato do exame práctico desenvólvese de modo teórico/práctico nos laboratorios do centro. O alumno deberá responder e realizar as 3 probas clínico/ exploratorias que se lle soliciten. Deberase de superar de modo independente a proba teórica e a proba práctica para aprobar a materia. Obrigatoriedade de superar os 5 puntos sobre 10 para superar a materia, tanto no apartado teórico como no práctico. Tamén será necesario a realización de todas e cada unha das prácticas de laboratorio para superar a materia. As cualificacións das prácticas e os seminarios só se computarán na cualificación final. No caso de non superalas en primeira convocatoria, as cualificacións computarán en la segunda oportunidade. En segunda ou sucesivas matrículas non se gardarán notas. O non presentado outórgase ao non presentarse á convocatoria. A matrícula de honra aplícase naqueles casos que se alcancen os 10 puntos.

Cando o alumno non supere de maneira independente una ou máis probas supoñerá a cualificación de SUSPENSO en acta. Se a media aritmética supera o 5, ao non superar algunha das avaliacións, figurará cun 4,9 en acta.

O feito de non presentarse a algunha das probas implica figurar en acta como NON PRESENTADO.

As probas superadas na primeira oportunidade conservaranse para a segunda oportunidade, coa cualificación obtida.

MATRÍCULA PARCIAL:

Para os alumnos de MATRÍCULA PARCIAL poderán optar por examinarse por escrito en primeira e segunda oportunidade nun único exame que se corresponderá coas datas oficiais aprobadas en Xunta de Facultade, onde se aplicarán as porcentaxes relativas a cada parte do contido da materia.

FRAUDE E RESPONSABILIDADES DISCIPLINARIAS:

Segundo o establecido na normativa da UDC:

1.- Se durante a realización dunha proba de avaliación os profesores responsables teñen coñecemento da quebra dos principios de decoro, legalidade ou mérito individual tales como o uso de documentos ou instrumentos non permitidos, a copia ou intento de copia dos resultados obtidos por compañeiros, a comunicación entre estudantes ou un comportamento impropio, procederase á expulsión inmediata do estudante da proba de avaliación e redactarase unha acta cos motivos, que se enviará ao decano ou director xunto coas verificacións documentais que estime oportunas para a súa valoración. Todo, sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese proceder de acordo coa cualificación da falta cometida polo alumno infractor.

2.- Queda prohibido o acceso á realización das probas de avaliación con instrumentos electrónicos ou dispositivos móbiles acesos, non expresamente autorizados polo profesorado responsable, o cal será causa suficiente de expulsión da proba, despois de redactar a acta correspondente que se enviará ao centro.

3.- A expulsión dunha proba de avaliación implicará a cualificación de suspenso (nota numérica de 0) na convocatoria da materia.

4.- Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento. Todos aqueles matriculados con matrícula parcial deberán entregar os traballos en modalidade online de todo o que se realicen las sesiones de semimarios. Para los alumnos con dispensa académica podrán optar a realización las actividades dirigidas para substituir a asistencia a clase maxitral, así como elegir o día de prácticas. A convocatoria extraordinaria de decembro poderá ser solicitada e elixir o día de prácticas de acordo co profesor. En relación a o plan de continxencia e no suposto de confinamento individual ou grupal, o alumno contactará con el docente para consensuar a modalidade que más se adecue académicamente as circunstancias.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>ALEXANDER, IAN J. El Pie. Exploración y diagnóstico. Barcelona: Editorial Jims; 1.992. BOUCHET, A. ; CUILLERET, J. Anatomía descriptiva, topográfica y funcional: miembros inferiores. Buenos Aires: Panamericana; 1.987. CARLSON, B. M. Embriología humana y biología del desarrollo. Segunda edición. Madrid: Harcourt ; 2.000. CUTTER, N.; KEVORKIAN, C.G. Manual de valoración muscular. Madrid: McGraw-Hill- Interamericana de España, S.A.U; 2.000. DANIELS L. Pruebas funcionales musculares. Madrid: McGraw-Hill- Interamericana de España; 1.991. DAZA LESMES, J. Test de movilidad articular y examen muscular de las extremidades. Editorial Medica Panamericana; 1.996. GREENSPAN, A. Radiología en Ortopedia. Madrid: Marban Libros; 2.000. KAPANDJI, I. A. Fisiología articular. Volumen II. Miembro inferior. Madrid: Panamericana; 1.999. KENDAL, F.P.; KENDAL MC CREARY, E.. Músculos pruebas y funciones. Barcelona. Jims; 1.985. LLANOS ALCÁZAR, L. ; ACEBES CACHAFEIRO, J. El pie. Barcelona: Masson; 1.997. LELIVRE, JEAN; LELIVRE, JEAN-FRANCOIS. Patología del Pie. 4ª edición. Barcelona: Masson; 1.987. LOUDON, J.; BELL, S.; JHONSTON, J. Guía de la valoración ortopédica clínica. Barcelona: Editor Service, S.L.; 2.001. MCRAE, R. Exploración Clínica Ortopédica. Madrid: Harcourt Brace; 1.998. T. MICHAUD. Foot orthoses (and other forms of conservative foot care). Williams & Wilkins, 1997. MONTAGNE, J; CHEVROT, A.; GALMICHE, J.-M. Atlas de radiología del Pie. Barcelona: Masson; 1.984. NÚÑEZ-SAMPER, M.; LLANOS ALCAZAR, L. F. Biomecánica, Medicina y Cirugía del Pie. Barcelona: Masson; 1.997. ROCA BURNIOL, J.; CÁCERES PALAU, E. Esquemas clínico-visuales en Ortopedia. Barcelona: Doyma; 1.993. SÁNCHEZ LACUESTA, J. J.; PRAT PASTOR; J. M.; HOYOS FUENTES, J. V.; VIOSCA HERRERO, E.; SOLER GARCÍA, C.; COMÍN CLAVIJO, M.; LAFUENTE JORGE, R.; CORTÉS I FABREGAT, A.; VERA LUNA, P. M. Biomecánica de la marcha humana normal y patológica. Valencia: Instituto Biomecánico de Valencia; 1.999. TIXA, S. Atlas de Anatomía Palpatoria de la extremidad inferior. Barcelona: Masson; 1.999. VILADOT PERICÉ, A. Quince lecciones sobre de Patología del Pie. Barcelona: Springer-verlag ibérica; 2.000. VILADOT PERICÉ, A. Patología del Antepié. Barcelona: Springer-verlag ibérica; 2.000. YVES BLANC, G. A.; CASILLAS, J.; ESNAULT, M. La marcha humana la carrera y el salto. Biomecánica, exploraciones, normas y alteraciones. Barcelona: Masson; 2.000.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02104

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase a asistencia continuada ás clases teóricas, así como o repaso continuado dos contidos para dese modo dotar ás prácticas dun maior dinamismo e fluidez. Doutra banda será fundamental superar a materia neste primeiro curso por tratarse dunha materia básica para a adquisición de coñecementos en materias que se cursarán posteriormente en 2º, 3º e 4º de Grao. Os alumnos con matrícula parcial: Para superar a materia é necesario obter unha media de 6 na cualificación do examen. A cualificación de non presentado: outorgarase a aqueles alumnos que non se presentan ao examen. Para a matrícula de honra a calificación obtida será de 10 sobre 10 puntos. Documentos Green Campus UDC Green Campus documento base UDC 2014 Ecoauditoría Interna Green Campus para centros UDC (cuestionario) Regulamento e Acta Comité Ambiental UDC (modelo) Plan de Acción Green Campus UDC (modelo)

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías